

RECENSION

Javier Bardem i *Biutiful*

Biutiful

Originaltitel Biutiful

Svensk titel Biutiful

Regi Alejandro Gonzalez Iñárritu

Producent Fernando Bovaira, Jon Kilik, Alejandro Gonzalez Iñárritu

Manus Alejandro Gonzalez Iñárritu, Armando Bo, Nicolas Giacobone

Foto Rodrigo Prieto

Roller Javier Bardem, Maricel Álvarez, Hanaa Bouchaib, Guillermo Estrella, Eduard Fernández, Cheikh Ndiaye, Diaryatou Daff m fl

Spanien, Mexiko 2010

Längd i tid 2 tim 28 min

Censur tillåten från 15 år

Distributör Nordisk Film AB

“Livet är ett helvete och sedan dör du”, verkar vara Alejandro Gonzaléz Iñárritus genomgående motto i livet. Hans senaste film gränsar till ett poserande i misär men innehåller som brukligt spridda fantastiska scener.

Inte helt oväntat är det den magnifika skådespelaren Javier Bardem som är filmens strålande stjärna. Han bär på det tunga lasset att porträttera den cancersjuka Uxbal, som dessutom handlar med och försöker försörja illegala invandrare. Lägg till att han har ensam vårdnad om sina två barn, ett trasigt förflutet med föräldrar han knappt kände och en manodepressiv exfru. Bardems kroppsspråk, blick och mimik registrerar varenda besviken ven i sin karaktärs uppenbarelse. Uxbal går omkring hopkrupen bland Barcelonas mörkaste hörn i stadsdelen Barrio Gotico. Ett av Europas största turistmål har nog aldrig sett mer sunkigt, depraverat och nergånget ut. Staden liknar

mest en antites till vykortsvyerna vi fått via Pedro Almodovar, Whit Stillman och Woody Allen. Att ge sin fjärde långfilm denna titel kan väl inte ses som annat en ironi. När ordet dessutom är felstavat (Uxbals dotter frågar sin pappa hur "Beautiful" stavas) blir till och med ironin nedsvärtad.

Illegal invandring från både Afrika och Asien är ett stort problem i Barcelona. När vi får se under vilka förhållanden de jobbar och lever blir det en kosmopolitisk angelägenhet. För att illustrera detta får vi filmens mest uppslitande och tragiska scen som inte kan avslöjas här.

Biutifuls typ av svartsynta vältrande utan synbara ljuspunkter har en tendens att kväva upplevelsen en aning. Samtidigt är den mexikanska regissören (här även manusförfattare) en så pass skicklig retoriker att både hans tunga kristussymbolik, förbannade blick mot omvärlden och misantropiska människosyn blir till ett eget inverterat universum. Ett svart hål att sugas in i. Han har en nerv i sitt berättande där både kamera, färgskalor, musik och skådespelarhanteringen är en oerhört kompakt helhet.

Jag håller fortfarande *Babel* som Iñárritus största stund hittills. Ett prov på att det högotaniga episodberättandet, som visserligen snabbt blev uttjatat, nådde sin kulmen. Även här duggade övertydligheterna lika tätt som metaforerna ibland överskuggade kärnan. Men drivet i handlingen, den starka variationen i episoderna och världsåskådningen kändes mer universell, gripbar och framför allt gripande.

Man kan anklaga regissören för att vara en högtravande cyniker men få idag använder filmmediets manipulativa kraft med samma drabbande skicklighet.

Fredrik Söderlund

FILMRUTAN